

Z OBSAHU	Milosrdenství chci, a ne oběť. Z poselství papeže Františka k postní době	05
	Mučedníci nacismu: Blahoslavený Bernhard Lichtenberg	06
	Blahoslavení chudí. Budou chudí skutečně stále mezi námi?	08
	Nadvláda a podvolení v Kolíně a v Perském zálivu	11

TRADICE OTCŮ

Z listu svatého papeže Klementa I. Korintřanům (konec 1. století)

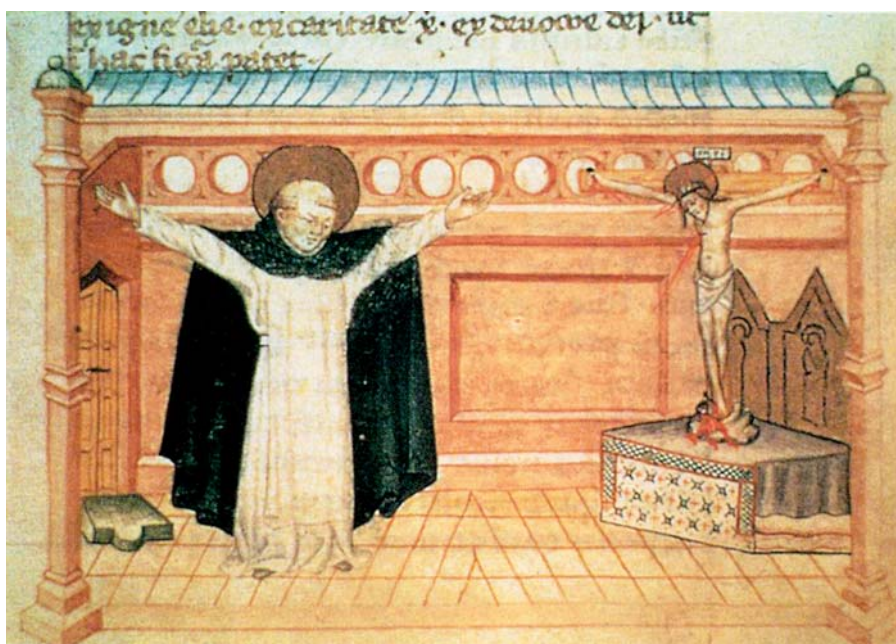
Pohledme na Kristovu krev a uvědomme si, jak je drahá jeho Otcí, neboť byla vyli-ta pro naši spásu a přinesla milost pokání celému světu. Projdeme všechna lidská pokolení a poznáme, že pokolení za pokolením dával Hospodin možnost pokání těm, kteří se chtěli k němu obrátit: *Jako že jsem živ, praví Hospodin, nemám zalíbení v hříšnickově smrti, ale aby změnil své chování. (...)*

Nuže, pokořme se, bratři, a odložme všecku domýšlivost a nadutost, pošestilost i hněvivost a číňme, co je psáno; neboť Duch Svatý praví: *At' se moudrý nechlubí svou moudrostí, at' se silný nechlubí svou silou, at' se boháč nechlubí svým bohatstvím. Kdo se chce chlubit, at' se chlubí v Pánu, at' ho hledá a jedná podle práva a spravedlnosti. A především budme pamětlivi slov Pána Ježíše, která pronesl, když učil dobrotě a trpělivosti.*

Neboť zajisté řekl: *Bud'te milosrdní, abyste došli milosrdenství; odpouštějte, aby bylo odpuštěno vám! Jak činíte, tak bude učiněno vám; jak dáváte, tak bude dáno vám; jak soudíte, tak budete souzeni; jak laskaví jste, takové laskavosti dojdete; jakou měrou měříte, takovou bude naměřeno vám.*

Tímto přikázáním a těmito pokyny se v pokoře posilněme, abychom žili poslušni jeho svatých slov. Neboť svaté slovo praví: *Na koho shlédnu? Jen na pokorného, tichého, plného úcty před mými slovy.*

Poněvadž se nám tedy dostalo podílu na tolika velikých a slavných činech, směřujme usilovně k pokoji, jež nám byl od počátku dán za cíl; neztrácejme z očí Otce a Stvořitele celého světa a držme se jeho velkolepých a nade vše bohatých darů pokoje a jeho dobrodiní!

Z Devíti způsobů modlitby svatého Dominika. Foto: <http://communio.stblogs.org>

Jak být duchovně fit

Po svátečním hodování, ochablí a obtlouští, přemítáme, že bychom měli zhubnout a zlepšit svou kondici. Můžeme toho však docílit, když budeme jen sedět a přemýšlet o tom? Obávám se, že nikoli. Musíme zvednout své ochablé tělo z pohodlného křesla a dělat něco, co vůbec není pohodlné: cvičit. Musíme ukázat svůj apetit a začít se trochu ovládat, máme-li být fit.

V duchovním životě je to stejné. Nemůžeme jen tak sedět a přemýšlet o tom, že jednou budeme duchovně fit. Musíme začít cvičit, rozumně se stravovat a učit se sebeovládání. Zde jsou tři tipy, jak být duchovně fit.

Za prvé cvičení: zvedněte se ze své duchovní lenošky a chodte každý týden na mši. Jednou měsíčně jděte ke zpovědi. V tomto Roce milosrdenství se domáhejte Božího milosrdenství ve zpově-

di; aktivujte je prostřednictvím skutků tělesného milosrdenství. Vzpomínáte si ještě, které to jsou? Jděte a zopakujte si, co jste se před dávnou dobou naučili. Stejně jako každodenní třicetiminutová procházka dokáže udělat zázraky, tak vás i pravidelné praktikování víry řádným, konkrétním způsobem posílí a budete duchovně fit.

Za druhé: stravujte se správně. Mluvíme o zdravé duchovní potravě. Je správné vypnout televizi, iPad a mobil, abyste si odpočinuli od stálého přívalu obsahu a soustavného pokřikování z obrazovek. Přečtěte si dobrou knihu! Každý večer, než půjdete spát, si přečtěte úryvek z Bible. Zároveň si sežeňte slušnou knihu o církevních dějinách, svatých nebo teologii. Přečtěte si klasický katolický román nebo cokoli klasicky katolického.

Dokončení na str. 2

Foto: RC

První dvě rodiny uprchlých křesťanů z Iráku jsou již v České republice

V neděli 24. ledna přistálo na pražském letišti letadlo s prvními dvěma rodinami z Iráku, které byly nuceny opustit své domovy před muslimským násilím. O jejich dopravení do ČR se největší měrou zasloužil Nadační fond Generace 21, projekt získal podporu vlády ČR. „Jsme šťastní, že zachránění křesťané začínají z válečného pekla postupně odlétat. Myslím, že můžeme být hrdí, že Česká republika je jednou z prvních zemí, která iráckým křesťanům takto pomáhá,“ prohlásil ředitel Nadačního fondu Generace 21 Jan Talafant.

Z původně plánovaného počtu přibližně 30 osob přiletěla zatím první desítka. Ostatní zdržely administrativní průtahy, ale již je jisté, že se k této skupině brzy připojí. Po přivítání na letišti, které proběhlo za velkého mediálního zájmu, rodiny odjely na Vysočinu, která se pro ně zhruba na první půlrok stane novým domovem. Po celý čas budou v nepřetržité péči integračních pracovníků. Během této doby by měli tito lidé u nás získat azyl a tím pak též možnost najít si práci a přestěhovat se kamkoli.

Na seznamu osob, které žádají ČR o azyl, je celkem 153 lidí. Všichni jsou praktikujícími křesťany, jejich totožnost byla několikrát prověřena. Přicházejí z utečeneckého tábora v Erbilu. „Křesťané zde žijí a nemají budoucnost. V utečeneckých táborech zažívají od muslimů další perzekuci a jasně jim je dááno najevo, že zde nejsou vítáni. Řadě z nich byli zavražděni manželé, dcery, synové a další příbuzní nejen během teroru Islámského státu, ale také v letech předtím. Proto je pro ně jediná možnost, jak prožít plnohodnotný život, a často i přežít, požádat o azyl v zemích, kde křesťané nejsou pronásledováni,“ říká Jan Dezort, hlavní vyjednavč NF Generace 21.

Všichni, kteří prostřednictvím naší redakce Res Claritatis vyjadřovali svou ochotu pomoci, jsou nyní připraveni jednat. Jsou registrovány nabídky na finanční, materiální pomoc, na ubytování i volná pracovní místa u soukromých podnikatelů.

RC

Dokončení ze str. 1

Abyste byli fyzicky fit, musíte se zbavit všech nezdravých potravin. Tak se zbavte i veškeré duchovně nezdravé stravy, kterou krmíte svou mysl a srdce.

A v neposlední řadě se naučte sebeovládání. Chcete být fit zároveň duchovně i fyzicky? Zkuste se postit. Páteční půst je tradiční způsob, jak fyzicky pročistit vaše trávicí ústrojí. Věnujte více času modlitbě. Když budete půst držet řádně a se správným záměrem, stane se jedním z nejrychlejších způsobů, jak se dostat do skvělé tělesné i duchovní kondice.

Věřte tomu nebo ne, když budeme fit duchovně, pomůže nám to získat i lepší fyzickou kondici. Když rosteme duchovně, jsme sebevědomější, disciplinovanější a méně závislí na falešných pocitech bezpečí a sebedůvěry. Zjistíme, že nepotřebujeme jídla, která nám přinášejí útěchu, různé uzdravující nápoje ani návykové stimulanty. Naše srdce je čistší, naše mysl je jasnější a naše tělo je klidnější a jistější. Přibližovat se k Bohu znamená, že se těsněji přimykáme k věcem, které jsou krásné, dobré a pravdivé.

Stáváme se podobnější tomu, co uctíváme, takže když se budete snažit být duchovně fit – ač jste na počátku ochablí, obtloustlí a falešní, budete se stávat krásnějšími, lepšími a opravdovějšími.

*Fr. Dwight Longenecker
katolický kněz, spisovatel a kazatel*

<http://aleteia.org>

Přeložil Pavel Štíčka

Redakčně upraveno, kráceno

Papež František: Prosme za odpuštění hříchu rozdělení křesťanů

Při nešporách 25. ledna 2016 v závěru Týdne modliteb za jednotu křesťanů poprosil papež František o odpuštění hříchu rozdělení Kristových následovníků. Nejednota je podle něj otevřenou ránou na Kristově těle. Slavnostních nešpor v bazilice sv. Pavla za hradbami se zúčastnili také zástupci konstantinopolského patriarchátu, anglikánské církve a všech církví přítomných v Římě.

„V tomto roce milosrdenství (...) prosme především za odpuštění hříchu našich rozdělení, která jsou otevřenou ránou v Kristově těle. Jako biskup Říma a pastýř katolické církve chci prosit o milosrdenství a odpuštění za neevangelní jednání katolíků vzhledem ke křesťanům jiných církví,“ řekl během slavnosti papež. Současně vyzval všechny katolíky, aby odpustili, pokud jim v minulosti i současnosti ublížili nekatolíčtí křesťané. „Nemůžeme smazat to, co se stalo, ale nechceme dovolit, aby tíha minulých vin nadále zamořovala naše vztahy,“ dodal František.

TS ČBK

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Hrozí Evropské unii stejný osud, jaký postihl Římskou říši?

Evropské unii by mohl hrozit stejný osud, jaký stihl Římskou říši, pokud se nepodaří znovu získat kontrolu nad vnějšími hranicemi a zastavit masivní příliv uprchlíků. To je názor nizozemského premiéra Marka Rutteho (Lidová strana pro svobodu a demokracii). „Jak známe z dějin pozdní Římské říše, velké říše zaniknou, pokud nejsou jejich hranice dobře chráněny,“ řekl tento protestant listu *Financial Times*.

Tyto znalosti jsou výzvou k jednání, řekl politik, jehož vláda v lednu převzala předsednictví EU. Rutte vyzval Řecko, na jehož hranice letos dorazilo více než 700 tisíc uprchlíků, aby přijalo nejméně 100 tisíc osob. Zatím řecká vláda souhlasila s tím, že přijme pouze 50 tisíc lidí. Nepřeje si totiž, aby se z Řecka stal „obrovský uprchlický tábor“. Většina uprchlíků však stejně míří dál do Německa a Švédska. Jen Německo očekává letos víc než milion lidí; více než 80 % z nich jsou muslimové.

Podle Rutteho musí Evropská unie jednat společně, aby vlnu uprchlíků omezila. Velkou naději vkládá v dohodu EU s Tureckem. Zástupci obou stran se 29. listopadu v Bruselu dohodli, že Turecko by mělo lépe střežit své hranice a výrazně omezit příliv uprchlíků, kteří se do Evropy dostávají za pomoci převaděčů. Na oplátku Turecko získá tři miliardy EUR a také bezvízový styk. Byla též oznámena jednání o vstupu do EU.

Zároveň však Rutte varoval před tím, abychom v každém uprchlíkovi viděli potenciálního teroristu. Po teroristických útocích v Paříži, při kterých bylo 13. listopadu 132 lidí zabito a asi 400 zraněno, se rozhořely diskuse o této otázce. Podle zjištění francouzské bezpečnostní služby se nejméně dva atentáčníci dostali do Evropy přes Řecko jako uprchlíci. Uprchlíká vlna a islámský terorismus by se ale neměly směřovat.

Kathnet

Syrsko-katolický patriarcha: Křesťané v Iráku a Sýrii už ztrácejí naději

Obyvatelé válkou zkoušené Sýrie doufají v kladné výsledky diplomatických jednání v Ženevě. Situace v zemi je vysoce kritická, potvrdil patriarcha syrsko-katolické církve Ignác Júsif III. Júnan při své návštěvě Říma: „Pozoruji, že západní země po pěti letech syrské krize, škodách, masakrech, stovkách tisíců zavražděných lidí a miliolech uprchlíků konečně začínají měnit své názory a postoje. Na křesťany doléhají tyto hrůzy stejně jako na všechny ostatní, nicméně už ztrácejí naději, a to nejen kvůli hmotným potřebám. Začíná se hroutit jejich morální odhodlání. V některých oblastech přišli o všechno, stali se uprchlíky ve vlastní zemi, aniž by na tom nesli sebe-menší vinu. Můj spolubratr, syrsko-pravoslavný patriarcha, nedávno navštívil Kámišlí v syrské provincii Hasaké, které v poslední době zažilo tři sebevražedné atentáty. Při explozích tam přišlo o život dvacet mladých křesťanů. To je opravdu velmi chmurné poselství. Lidé se ptají: Dokdy vydržíme? Dokdy budeme moci snášet tento zmatek?“

Podle patriarchy prožíváme zánik civilizace, v níž se zrodilo křesťanství a počátky jeho kultury. Ježíš nemluvil řecky, ani latinsky, nýbrž aramejsky, podotýká. Je vůbec možné odhadnout, kolik dnes žije křesťanů na území Iráku a Sýrie?, ptal se Vatikánský rozhlas. „Nadále cestuji po severu Iráku, ale jezdím také do Bagdádu. O Iráku lze s klidem říci, že odtud odešly dvě třetiny křesťanů. Pokud budeme optimističtí, v celém Iráku dnes ještě žije 300 tisíc křesťanů. V Sýrii se situace liší, protože je tu mnoho vnitřních uprchlíků. Veliká města, jako kupříkladu Aleppo, jistě přišla o nejméně padesát procent křesťanů. Lidé přežívají ve velmi nelehké situaci – potraviny jsou předražené, není čím topit, nemají vodu, ani proud. A tak už žijí tři roky, aniž by se o tom mluvilo. Alespoň tady na Západě se o tom moc nemluví. Třetina syrského obyvatelstva se změnila v uprchlíky,“ uzavírá syrsko-katolický patriarcha Antiochie.

RaVat

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

SLOVO KNĚZE

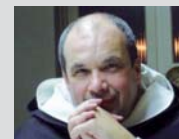
Před lety mne zaujaly objevy francouzsko-amerického filosofa Germaina Griseze (nar. 1929). Tento emeritní profesor filosofické a křesťanské etiky věnoval část svého díla zkoumání přirozeného zákona a morálních principů. To nové, co jsem u něj našel, jsou tzv. módy zodpovědnosti.

Grisez vychází z prvního morálního principu praktického rozumu: **Usiluj o dobro a konej ho a vyhýbej se zlému.** Nabízí i novější formulaci téhož principu: **Žij v otevřenosti vůči integrálnímu lidskému naplnění.** To znamená, přijímej a čiň to, co vede k celkovému rozvoji lidství, a odmítej vše, co integrální rozvoj člověka narušuje. Tento princip je základem tvorby dobrého charakteru – mravní osobnosti.

Jak ale od tohoto principu dospět ke konkrétním mravním normám? Grisez se snaží ukázat, že jsou potřeba ještě zprostředkující principy, které specifikují první princip vyloučením různého nerozumného jednání, jež brání integrálnímu rozvoji člověka. Tyto pomocné principy nazývá módy zodpovědnosti. Zkoumáním lidské přirozenosti a analýzou chování člověka se mu podařilo odvodit a popsat celkem osm módů zodpovědnosti. Většinou jde o to, překonat různé vlivy emocí, pocitů a nálad, pokud jsou na škodu nějakému poznanému dobru. Např.: Nikdo by neměl z důvodu nepřátelství svobodně akceptovat nebo volit ničení, poškozování nebo bránění kterémukoli lidskému poznanému dobru. Podobně jsou formulovány i další módy zodpovědnosti.

Nejvíce mne však oslovil fakt, že módy zodpovědnosti úzce souvisejí s osmero blahoslavenstvím vyhlášeným Kristem. Módy tak tvoří přirozenou negativně vyjádřenou bázi pro pozitivní a jasné Boží zjevení (výše uvedenému příkladu módu odpovídá sedmé blahoslavenství – **Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny**). Vidíme i zde, že Boží milost předpokládá lidskou přirozenost a že ji osvětluje a povznáší. Pro mne to byl velký impuls nově rozjímat, přijímat a žít blahoslavenství.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svatě Zdislavy*

BŮH SLYŠÍ NÁŘEK A UZAVÍRÁ SMLOUVU

Katecheze papeže Františka na generální audienci

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

V Písmu svatém postupuje Boží milosrdenství celé dějiny izraelského lidu. Pán svým milosrdenstvím doprovází putování praotců, obdaňuje je potomky, když trpí neplodností, a vede je po stezkách milosti a smíření, jak ukazuje příběh Josefa a jeho bratří (srov. Gn 37–50). Myslí zde na četné bratry, kteří se vzdálili od svých rodin a nemluví spolu. Tento Svatý rok je dobrou příležitostí k opětovnému shledání, objetí, odpuštění a zapomenutí na všechno zlé. V Egyptě, jak víme, se život stal tvrdým. A právě tehdy, když se Izraelité začínají hroutit, zasahuje Pán a zjednává spásu.

Bůh není lhostejný

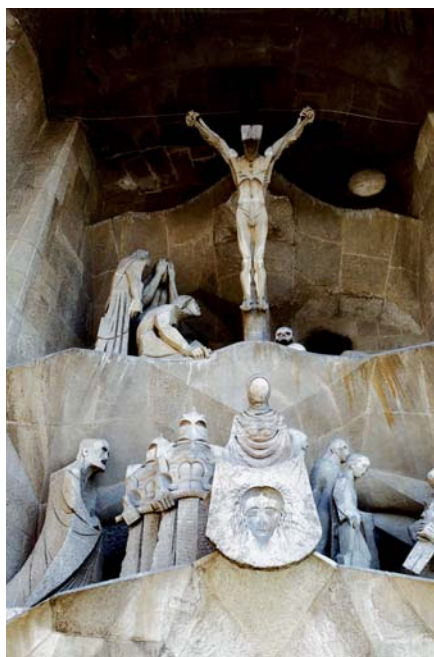
V knize Exodus čteme: „Po dlouhé době zemřel egyptský král. Ale Izraelité nadále úpěli ve své robotě a z ní vystoupil jejich křik o pomoc k Bohu. Bůh slyšel jejich nářek a rozpomenul se na smlouvu s Abrahámem, Izákem a Jakubem. Bůh shlédl na Izraelity a dal se jim poznat“ (Ex 2,23–25).

Milosrdenství nemůže zůstat lhostejně vůči utrpení utiskovaných, křiku těch, kdo jsou vystaveni násilí, uvržení do otroctví a odsouzení k smrti. Je to bolestná zkušenost, která sužuje každou dobu, včetně té naší, vyvolává dojem bezmocnosti a pokušení zatvrdit srdce a myslet na něco jiného. Bůh však „není lhostejný“ (*Poselství ke Světovému dni míru 2016*, 1) a nikdy neodvrací zrak od lidského utrpení. Milosrdný Bůh odpovídá a dává se poznat chudým, těm, kdo zoufale volají. Bůh slyší a zasahuje, aby spasil, probouzí lidi, kteří jsou schopni slyšet nářek bolesti a zasadit se o utiskované.

Prostředníci milosrdenství

Takto začíná příběh Mojžíše jakožto prostředníka vysvobození lidu. On se postavil faraónovi a přesvědčil ho, aby Izraelity nechal odejít. Mojžíš, kterému božské milosrdenství hned po narození zachrá-

nilo život před smrtí ve vodách Nilu, stal se prostředníkem tohoto milosrdenství a umožnil tak lidu zrodit se ke svobodě záchranou z vod Rudého moře. A také my v tomto Svatém roce milosrdenství

Josep Maria Subirachs: Ukřižování (Sagrada Família)
Foto: Flickr, Don McCullough (CC BY-NC 2.0)

Božské milosrdenství se plně uskutečňuje v Pánu Ježíši, v „nové smlouvě“ dokonané v jeho krvi, která odpuštěním ničí náš hřích a činí z nás definitivně Boží děti.

můžeme působit jako prostředníci milosrdenství prokazováním milosrdných skutků, abychom poskytovali útěchu a vytvářeli jednotu. Mnoho dobra je možno konat.

Boží milosrdenství vždycky prokazuje spásu. Jedná zcela opačně než ti, kteří vždycky stojí o válku, např. ti, kdo při-

pravují války. Pán prostřednictvím svého služebníka Mojžíše vedl Izraele na poušť jako syna, vychovával jej ve víře, uzavřel s ním smlouvu a navázal vztah té nejmocnější lásky, jakou je láska otce a syna, ženicha a nevěsty.

Svatý Boží lid

Až tam sahá božské milosrdenství. Bůh nabízí zvláštní vztah výlučné a přednostní lásky. Když poučuje Mojžíše o smlouvě, praví: „Nuže, budete-li mě skutečně poslouchat a mou smlouvu zachovávat, budete mým zvláštním vlastnictvím mezi všemi národy, ačkoli mně patří celá země. Budete mi královstvím kněží a svatým národem“ (Ex 19,5–6).

Bůh zajisté už vlastní celou zemi, protože ji stvořil, avšak lid se stává jeho odlišným a zvláštním vlastnictvím. Jeho osobní „zlatou a stříbrnou rezervou“ jako ta, kterou král David určil jako dar na stavbu Chrámu. Nuže, tím se staneme pro Boha, přijmeme-li jeho smlouvu a necháme-li se od něho spasit. Milosrdenství Páně činí člověka drahocenným, jako osobní majetek, který patří Pánu, jenž jej stráží a který v něm má zalíbení.

Nová smlouva

Toto jsou divy božského milosrdenství, které se plně uskutečňuje v Pánu Ježíši, v oné „nové smlouvě“ dokonané v jeho krvi, která odpuštěním ničí náš hřích a činí z nás definitivně Boží děti (srov. 1 Jan 3,1), drahocenné klenoty v rukou dobrého a milosrdného Otce. A jsme-li Boží děti a můžeme-li vlastnit toto dědictví – onu dobrotu a milosrdenství – vzhledem k ostatním, prosme Pána, abychom v tomto Svatém roce milosrdenství také my prokazovali milosrdenství, otevřeli svoje srdce a všem prokazovali milosrdné skutky, odkaz onoho milosrdenství, které Bůh prokázal nám.

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)

MILOSRDENSTVÍ CHCI, A NE OBĚŤ

Z poselství papeže Františka k postní době 2016

Skutkům milosrdenství v rámci probíhajícího Svatého roku věnoval papež František své poselství k postní době. Svatý otec hned v úvodu připomíná, že letošní příprava na Velikonoce má být v silném slova smyslu zaměřena na Boží milosrdenství. Církev se v tom má inspirovat Marií, která v Magnifikat zpívá o milosrdenství, v němž ji Bůh vyvolil. Papež ukazuje také na to, že slovo milosrdenství je etymologicky příbuzné s výrazy pro mateřské lůno (*rahamim*) a velkorysou, slitovnou dobrotu (*chesed*).

Tajemství Božího milosrdenství se ukazuje v dějinách smlouvy mezi Bohem a Izraelem. I v dramatických okamžicích, kdy vyvolený národ smlouvu porušuje, Bůh znovu ukazuje své slitování a vždy znovu ji potvrzuje ve spravedlnosti a pravdě. Jde o skutečné drama lásky, v němž Bůh hraje roli zrazeného. Toto drama vrcholí v Synu, který se stal člověkem a v němž Bůh zjevil bezmeznost svého milosrdenství. „Boží Syn je ženichem, který činí vše pro to, aby získal lásku své nevěsty, k níž jej pojí bezpodmínečná láska,“ píše papež František. Právě toto je jádrem apoštolského *kérygmatu*, v němž se potvrzuje zcela zásadní postavení Božího milosrdenství.

Skutky milosrdenství

„Boží milosrdenství proměňuje lidské srdce, dává mu zakusit věrnou lásku a tím je uschopňuje k milosrdenství.“ V tom je proměňující síla Božího milosrdenství, jež v člověku probouzí lásku k bližnímu a vede jej ke konkrétním gestům, které církevní tradice nazývá skutky milosrdenství. Papež František připomíná své přání, vyjádřené už v bule *Misericordiae Vultus* vyhlášené Svatým rokem milosrdenství, aby se křesťané během tohoto Jubilea vrátili k reflexi nad těmito tělesnými i duchovními skutky milosrdenství, které budou také kritériem, podle něhož budeme souzeni. Svatý otec v poselství k postní době opakuje pobídku k probuzení svědomí, které často uvyklo pohledu

na bídu. „Neslýchané a pohoršlivé tajemství utrpení Nevinného Beránka, které pokračuje v dějinách, je hořícím keřem nezištné lásky, před nímž nezůstává než spolu s Mojžíšem zout sandály (srov. Ex 3,5), a to tím spíše, když oním ubožákem je bratr či sestra v Kristu, kteří trpí pro svou víru,“ dodává papež František.

Otroctví hříchu

Před touto láskou silnou jako smrt (srov. Pís 8,6) se však ukazuje, že zdaleka největším ubožákem je ten, kdo se sám za takového nepovažuje, kdo otročí hříchu, neužívá své prostředky ke službě Bohu a bližním, ale k tomu, aby sám v sobě utišil hluboké vědomí své nedo-

Boháč a Lazar. Foto: <http://www.pravoslavie.ru>

statečnosti. Čím větší je moc a bohatství, které má k dispozici, tím větší se může stát tato lživá zaslepenost. „Může dojít tak daleko, že nechce vidět chudého Lazara, žebrajícího u dveří jeho domu (srov. Lk 16,20–21), který je obrazem Krista, jenž v chudých žadoní o naše obrácení. V Lazarovi se nám nabízí možnost obrácení, které nám Bůh nabízí a kterou možná nevidíme“ – zdůrazňuje František. V této zaslepenosti se ozývá dábelské pokušení „budete jako Bůh, které je kořenem každého hříchu“ a „může nabýt také sociální a politickou formu, jak to ukázaly totality 20. století a jak to dnes ukazují ideologie uniformního myšlení (*pensée unique*) a technověda, které se snaží činit Boha zbytečným a snižovat člověka na použitelný materiál.“ Totéž se projevuje také v modelech falešného po-

kroku založených na modloslužbě peněz, které František nazývá – stejně jako Jan Pavel II. – „strukturami hříchu“, vedoucími k naprosté lhostejnosti jednotlivců a společností vůči osudům chudých lidí.

Doba příhodná

„Postní doba tohoto Jubilejního roku – píše papež – je tedy příhodným časem k tomu, abychom konečně vyšli ze své existenciální odcizenosti skrze naslouchání Božímu slovu a skutky milosrdenství. Jestliže se prostřednictvím tělesných skutků dotýkáme Kristova těla v bratrích a sestřích, kteří potřebují být nasyceni, oděni, ubytováni a navštěvováni, v duchovních skutcích – jako je rada, učení, odpuštění, napomenutí a modlitba – se dotýkáme bezprostředněji skutečnosti, že jsme hříšníci. Tyto tělesné a duchovní skutky se proto nikdy nemají oddělovat,“ zdůrazňuje Svatý otec.

Právě když se hříšník v ubožáku dotýká ukřižovaného Ježíšova těla, může dostat darem vědomí své vlastní ubohosti. Pyšní, mocní a bohatí tak dostávají možnost povšimnout si toho, že i oni jsou nezaslouženě milováni Ukřižovaným Kristem, který zemřel a vstal z mrtvých také pro ně. Jedině v této lásce je odpověď na nekonečnou žízeň po štěstí a lásce, kterou člověk často marně hledá v bůžcích vědění, moci či vlastnictví. Zůstává nicméně nebezpečí – varuje papež František –, že pyšní, bohatí a mocní v důsledku stále neprodyšnější uzavřenosti před Kristem, jenž v chudém klepe na bránu jejich srdce, odsoudí sami sebe do oné propasti věčné samoty, kterou je peklo.

Petrův nástupce v závěru vybízí všechny, aby se v tomto činném naslouchání připravili na oslavu definitivního vítězství nad hříchem a nad smrtí, na vítězství Ženicha, který již vstal z mrtvých a který touží očistit svoji Snoubenku, očekávající jeho příchod.

Johana Bronková
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)

MŮJ VŮDCE JE KRISTUS!

Blahoslavený Bernhard Lichtenberg

Jedním z nejznámějších mučedníků nacismu pro neohroženou obranu katolických věroučných a morálních zásad je blahoslavený Bernhard Lichtenberg, prelát, kanovník a probošt katedrály svaté Hedviky v Berlíně. Patří k nejušlechtlejším postavám německého katolicismu.

Narodil se roku 1875 v dolnoslezském městě Ohlau (dnes polská Olawa) v rodině obchodníka. Studoval v kněžském semináři ve Vratislavi, kde přijal roku 1899 kněžské svěcení. Ve studiích pokračoval na teologických fakultách v Praze, v Innsbrucku a v Mnichově. Poté nastoupil jako kaplan v Berlíně, kde setrval až do svého zatčení roku 1941. Po první světové válce jako farář ve čtvrti Charlottenburg úzce spolupracoval s dobrodincem chudých a přítelem dělnictva Carlem Sonnenscheinem. V době hospodářské krize 30. let rozvinul širokou charitativní akci ve prospěch nezaměstnaných a horlivě propagoval sociální encykliky papežů.

Konflikt s nacisty

Roku 1933 byl jmenován kanovníkem a vzápětí proboštem katedrály svaté Hedviky v Berlíně. To již byli u moci nacisté. Lichtenberg se s nimi ihned dostal do konfliktu. Propagoval protiválečný film na základě knihy spisovatele E. M. Remarquea *Na západní frontě klid*, za což se mu dostalo v tisku od samotného Goebbelse označení „zrádce vlasti v sutaně“.

Obrana Židů

Ve 30. letech ho několikrát předvolalo k výslechu gestapo, protože zásadně odmítal zvedat pravici se slovy „Heil Hitler!“. Když jej na ulici někdo takto pozdravil, pokaždé odpovídal „Gruess Gott!“ (Pozdrav Bůh!). Gestapáci ho upozorňovali, že se dopouští „neúcty k osobě Vůdce“, on však vždy odpovídal: „Můj vůdce je Kristus.“ Po vyhlášení norimberských rasových zákonů roku 1935 berlínský biskup Konrad von Preyssing zřídil tzv. „Biskupské dílo po-

P. Bernhard Lichtenberg. Foto: <http://db.yadvashem.org>

moci neárijským křesťanům a Židům“ a pověřil Lichtenberga jeho vedením. Prelát Lichtenberg se od té doby každý večer při pobožnosti nešpor v katedrále veřejně modlil za Židy. Když luza při tzv. křišťálové noci z 8. na 9. listopadu zapálila všechny synagogy v Německu, Lichtenberg to v kázání veřejně pranýřoval. Roku 1939 německá vláda vyhlásila zákon o eutanazii, na jehož základě bylo povraženo plynem nebo injekcí ve speciálních „sanatoriích“ mnoho duševně nemocných a přestárých lidí. Lichtenberg okamžitě protestoval dopisem říšskému šéflékaři dr. Contimu. V létě roku 1941 pronesl odvážná kázání proti eutanazii biskup z Münsteru von Galen. Lichtenberg mu vyslovil veřejnou podporu z kazatelny.

Pomsta režimu

Pomsta režimu preláta neminula. V říjnu roku 1941 vstoupily do katedrály v době pobožnosti nešpor dvě studentky z Porýní, nekatoličky a oddané stoupenkyně nacismu, pravděpodobně tam byly vyslány gestapem. Když uslyšely Lichtenbergovu modlitbu za Židy a jeho komentář k pronásledování Církve a k eutanazii, udaly ho. Lichtenberg byl zatčen. Při procesu se ho soudce tázal, proč bojuje proti nacistickému pořádku. On odpověděl: „Bojuji proti falešným principům, na nichž je tento pořádek založen, bojuji proti odstraňování výuky náboženství ze škol, proti vyhazování křížů ze školních tříd, proti znevažování svátostí, proti zesvětštění manželství, proti úmyslnému usmrcování osob údajně neplnohodnotného života a proti pronásledování Židů.“ Soudce se zeptal: „Zastával jste tyto názory také na kazatelně?“ Dostal odpověď: „Ano.“

Mučednická smrt

Lichtenberg byl odsouzen ke dvěma rokům vězení, které strávil v berlínské káznici Tegel. Marně proti tomu biskup Preyssing protestoval dopisy na nejvyšší místa. Když mu trest roku 1943 vypršel, nesměl se na základě rozhodnutí gestapa, které mělo větší pravomoc než soud, vrátit na svobodu, ale byl odtransportován do koncentračního tábora Dachau. Cestu však nevydržel a zemřel. Ve vězení Tegel ho totiž esesáckí dozorcí týrali bitím, kopáním, hladem a žízni, nadávali mu do „flandáckých svin“ nebo ještě hůř. To se odrazilo na jeho zdravotním stavu. Úřady nepovolily veřejný pohřeb preláta Lichtenberga, biskup Preyssing mohl vykonat obřady pouze soukromě pro členy kapituly a nejbližší příbuzenstvo.

Bernhard Lichtenberg svým chováním připomíná prvokřesťanské mučedníky. Nezapřel své přesvědčení, vyplývající z hluboké víry a důvěry v Ježíše Krista, ani před soudem, i když si byl dobře vědom důsledků. Jeho hrdinství obzvláště vyniká v době, kdy hitlerovské Německo bylo na vrcholu své slávy a moci, kdy wehrmacht vítězně dobýval celou Evropu

a kdy se zdálo, že hnědá diktatura bude trvat na věky. Papež svatý Jan Pavel II. roku 1996 zařadil Lichtenberga mezi blahoslavené.

PhDr. Radomír Malý
(Mezititulky redakce)

PhDr. Radomír Malý,
historik a publicista

Prameny k článku:

Kempner Maria Benedikta: *Priester vor Hitlers Tribunalen*, Lipsko 1967

Löw Konrad: *Die katholische Kirche und NS-Regime*, Mnichov 1991

Reichhold Anselm: „Der Widerstand der katholischen Kirche gegen dem Nationalsozialismus“, in *Fels* 7–8/1997

MUČEDNÍCI VÍRY A LÁSKY

Pastorační pracovníci zabití v roce 2015

Počet pastoračních pracovníků zabitých v tomto historickém období bezprecedentně narůstá. Zdá se, že to nemá v historii obdoby, protože se jedná o neustávající globalizované pronásledování.

Zabíjení křesťanů, o kterém agentura *Fides* pravidelně informuje, se odehrálo na čtyřech kontinentech. Amerika má již sedm po sobě jdoucích let smutné prvenství s osmi zabitými pastoračními pracovníky. Následuje Asie se sedmi, Afrika s pěti a nakonec Evropa se dvěma kněžskými zabitými ve Španělsku.

Tato čísla jsou jen špičkou ledovce celosvětového pronásledování křesťanů, kteří, jak čteme v Listu Diognetovi, všechny milují a jsou všemi pronásledováni. Isis, Boko Haram, diskriminace v různých zemích, kde je náboženství státní záležitostí, působí, že být křesťanem je obtížné a hrdinské a je třeba počítat s útoky a masakry. Je nutné, aby Kristus byl v agonii až do konce světa, kdy nastane království spravedlnosti a pokoje.

Tvorbou této dokumentace a včasnými informacemi o pronásledování si agentura *Fides* klade za cíl osvětlovat tato dramata lidskosti, aby se probudilo svědomí všech lidí dobré vůle, kteří mohou budovat spravedlivější a sociálně vstřícnější společnost.

Zabití

Podle informací, které jsme získali, bylo na celém světě během roku 2015 zabit 22 pastoračních pracovníků, o tři více

ve srovnání s rokem 2013. Již sedmý rok po sobě je Amerika nejvíce postiženým místem s extrémně zvýšeným počtem zabitých pastoračních pracovníků.

Od roku 2000 do roku 2015 bylo na celém světě zabit 396 pastoračních pracovníků včetně pěti biskupů.

Mučedníci 20. století (Westminsterské opatství)
Foto: Flickr, Mike Procario (CC BY-ND 2.0)

Mezi pastorační pracovníky, kteří v roce 2015 zemřeli násilnou smrtí, patří: 13 kněží, 4 řeholnice, 5 laiků. V Americe bylo zabit 8 pastoračních pracovníků (7 kněží, 1 řeholnice); v Africe bylo zabit 5 pastoračních pracovníků (3 kněží, 1 řeholnice); v Asii bylo zabit 7 pastoračních pracovníků (1 kněz, 2 řeholnice, 4 laici); v Evropě byli zabití dva kněží.

I v roce 2015 byla většina pastoračních pracovníků zabita pachatelí loupež-

ných přepadení, v některých případech při násilném napadení, která jsou znamením morálního úpadku, ekonomické a kulturní chudoby, jež plodí násilí a lhostejnost k lidskému životu. Všichni žili v těchto lidských a sociálních podmínkách, vysluhovali svátosti, pomáhali chudým, pečovali o sirotky a drogově závislé, vytvářeli rozvojové projekty nebo prostě otvírali dveře svého domu každému. A někteří byli zavražděni těmi lidmi, kterým pomáhali. „Dnes stejně jako včera se objevuje temnota popření života. Ale stále silněji září světlo lásky, které přemáhá nenávist a představuje nový svět“ (papež František, *Angelus* z 26. prosince 2015).

Nezvěstní

Panují také veliké obavy o osud dalších pastoračních pracovníků, kteří byli uneseni nebo zmizeli, o nichž nemáme žádné zprávy. Jedná se například o tři konžské augustiniánské kněze, unesené v Demokratické republice Kongo v říjnu 2012; o italského jezuitu P. Paola Dall'Oglia, uneseného v Sýrii v roce 2013, nebo o františkána P. Dhya Azzize, kněze působícího v Sýrii, o němž nemáme žádné zprávy od 23. prosince. Mízi i další kněží.

Seznam vytvořený agenturou *Fides* nezahrnuje jen misionáře ad gentes v úzkém slova smyslu, ale všechny pastorační

pracovníky, kteří zemřeli násilnou smrtí. Nenavrhujeme užívat termín „mučedníci“, protože je na Církvi, aby posoudila jejich možné zásluhy, a také z důvodu nedostatku informací ve většině případů, pokud jde o jejich život, a dokonce i o okolnosti jejich smrti.

Uctívání

Jako další důkaz toho, že Kristova církev je „katolická“ – pro krev prolitou jejími dětmi na všech kontinentech –, a to nejen v současné době, připomínáme, že v roce 2015 začala diecézní fáze kauzy blahořečení biskupa z argentinské diecéze La Rioja, Mons. Enriqua Angelelliho, který byl v roce 1976 zavražděn vojenskou diktaturou. Pachatelé jeho vraždy byli odsouzeni až o 38 let později.

I ve rwandském Kingali byl zahájen proces blahořečení manželského páru mučedníků, Cypriena a Daphrose Rugam-

bových. Tito manželé, kteří byli zavražděni 7. dubna 1994 během genocidy, otevřeli dveře svého domova stovce sirotků, které nechtěli opustit. Usilovali o mír a byli zabiti, když trávili noc na modlitbách.

24. března 1980 byl arcibiskup Oscar Arnulfo Romero Galdámez v San Salvadoru zabit „in odium fidei“ a 23. května 2015 byl blahořečen. „Mons. Romero byl zavražděn, protože po vzoru svého Pána, Ježíše Nazaretského, miloval chudé. Zasloužil si svůj život, odmítl pohodlné řešení opustit své ovečky a zbaběle utéct,“ napsala biskupská konference El Salvadoru ve zprávě pro účely blahořečení.

„Mučedníci víry a lásky, svědkové naděje“ – tak byli charakterizováni tři misionáři umučení v Peru, polští fran-tiškáni Miguel Tomaszek a Zbigniew Strzałkowski a italský diecézní kněz Alessandro Dordi, kteří byli 5. prosince blahořečeni v perském Chimbote.

V roce 1991 je zabili partyzáni ze Světlé stezky za to, že bránili hodnoty evangelia a za jejich práci s chudými.

I Jižní Afrika oslavila své první blahořečené: Benedict Daswa, manžel a otec, nadšený učitel a katecheta, byl blahořečen 13. září. Jeho velká mravní odvaha a zanícení pro pravdu ho vedly k tomu, aby se postavil proti víře v čarodějnictví a jejím praktikám. Toto odvážné svědectví víry mělo za následek v roce 1990 jeho mučednickou smrt.

Prozatímní seznam, který každoročně vytváří agentura *Fides*, proto musí být doplněn dlouhým výčtem těch, o nichž jste snad nikdy neuslyšeli nebo neznáte jejich jména, těch, kdo v každém koutě naší planety trpěli a zaplatili za svou víru v Ježíše Krista životem.

<http://www.fides.org>
Přeložil Pavel Štička
(Mezitimulky redakce)

BLAHOŠLAVENÍ CHUDÍ

Budou chudí skutečně stále mezi námi?

Jak správně rozumět Kristovu napomenutí „chudé máte mezi sebou stále“? Znamená to snad, že je špatné snažit se eliminovat chudobu?

„Ti, kdo chtějí zcela vymýtit chudobu, dělají z Božího Syna lháře. Mylí se a lžou.“ (kardinál Robert Sarah)

„Ekonomický problém... byl již vyřešen: víme, jak zajistit dostatek, a nepotřebujeme k tomu žádné nepříznivé, nelidské, agresivní technologie. Žádný ekonomický problém neexistuje a v jistém smyslu nikdy neexistoval.“ (E. F. Schumacher)¹

Příběh o Zacheovi

V 19. kapitole Lukášova evangelia najdeme příběh o Zacheovi, bohatém výběřčím daní z Jericha. Protože byl malý postav, vylezl na fíkovník, aby viděl Ježíše, který procházel kolem. Jednou jsem četl alternativní interpretaci, která tvrdila, že vyšplhal na strom, protože malý postav byl Ježíš a on chtěl prostě vidět přes lidi normální výšky, kteří mu stáli ve výhledu.

V každém případě si ho Ježíš na stromě všiml a řekl mu, aby slezl dolů, protože chce ten den „zůstat v jeho domě“. Ježíš předpokládal Zacheovu pohostinnost.

Když přišli do Zacheova domu, „všichni reptali“. Jak to, že se Ježíš bratříčkuje s hříšníky? Výběřčí daní byli evidentně bohatí, a přitom šlo o hříšnou profesi. Ale Zacheus „se zastavil a řekl Pánu: ‚Polovici svého majetku, Pane, dám chudým, a jestli jsem někoho o něco ošidil, nahradím mu to čtyřnásobně.‘ Ježíš mu řekl: ‚Dnes přišla do tohoto domu spása... Syn člověka přišel hledat a spasit, co zahynulo.‘“

Když se na tento úryvek podíváme, zdá se být jasných několik věcí. Kdyby Zacheus nebyl bohatý, nemohl by nic dát chudým. Nebyl jen spravedlivý, ale i velkorysý: vracel víc, než musel. K bo-

hatému člověku mohla přijít spása, i když to byl majetný hříšník, který i poté, co rozdal polovinu majetku, byl bohatý i nadále. Otázka nezní, jestli byl bohatý nebo ne, ale co se svým bohatstvím udělal. Kristus nežádal, aby rozdal i zbytek svých příjmů a stal se chudákem. Ani ho nevyzval, aby si našel lepší, hříchem nepoznamenanou práci. Také nepožádal Zachea, aby ho následoval a stal se apoštolem jako jiný výběřčí daní, Matouš. Připomeňme si zde podobnoství o hřivnách (Lk 19,11–27), kde jediným pokáraným byl muž s jednou hřivnou, který ji neinvestoval, aby vynesla další majetek.

Být, nebo nebýt chudý?

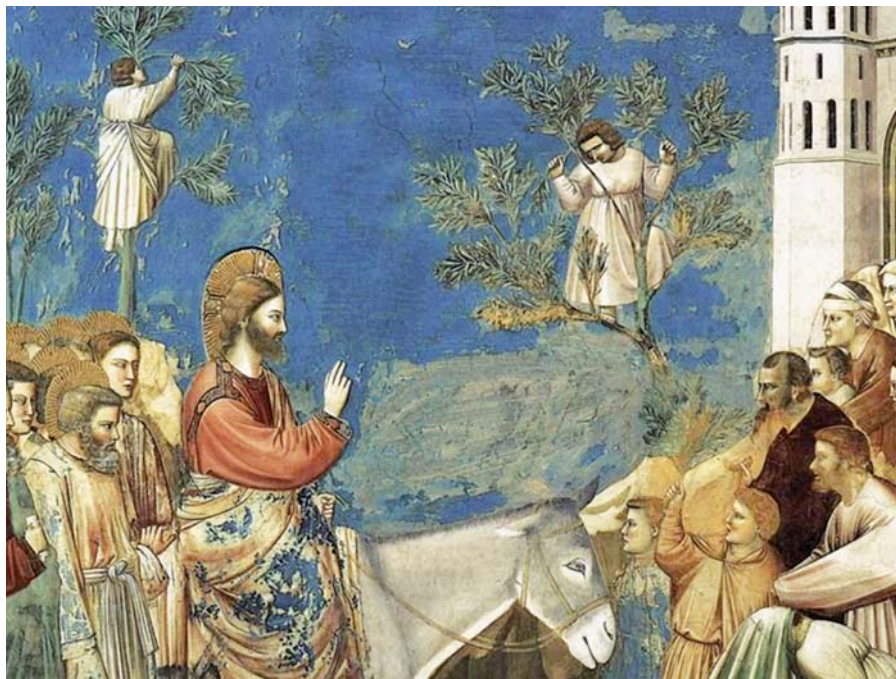
Cituji tyto pasáže v souvislosti s velmi dobrým rozhovorem s kardinálem Robertem Sarahem² z Guineje, který nyní

působí v římské kurii. V jednom místě rozhovoru přišla řeč na chudé. Toto téma v křesťanské komunitě evidentně existovalo od počátku. Avšak přinejmenším na první pohled se v komentáři kardinála Sarah objevuje něco, co jsem nikdy předtím neslyšel. Zdá se, že tvrdí, že úsilí o eliminaci chudoby odporuje evangeliu. „Pamatuji se, že jsem byl znechucen,“ poznamenává Sarah, „když jsem slyšel reklamní slogan jedné katolické charitativní organizace, který téměř útočil na chudé: ‚Bojujme za nulovou chudobu.‘“ Kardinál dokonce tvrdil, že Kristova poznámka „chudé máte mezi sebou stále“ je příkaz nesnažit se nebýt chudý. „Tento slogan (‚boj za nulovou chudobu‘) nerespektuje ani evangelium, ani Krista.“ Chudý člověk cítí, že je „závislý“ na Bohu, bohatý člověk sám na sobě.

Přiznávám se, že jsem měl často dojem, že určité proudy křesťanského sociálního myšlení si přejí, aby chudí existovali a ony tak měly nějaké ospravedlnění pro své životy a teorie. Existoval antagonismus mezi těmi, kdo byli toho názoru, že chudobu je třeba vykořenit, a těmi, kdo ji potřebovali, aby ospravedlnili svou ideologii. Pokud mohu soudit, sami chudí, kdyby dostali na výběr, by nechtěli být chudí, ani by to nikdo po nich neměl žádat. Chudí jsou realisté, ne romantici. Ani jsem si nemyslel, že musejí být chudí, protože cokoli jiného je špatný nápad.

Kristovo napomenutí, že „chudé máte mezi sebou stále“, jak jsem ho vždy chápal, neznamená, že Bůh chce, aby všichni byli chudí, takže snaha žít ve větší hojnosti je špatná. Bylo to spíše konstatování pravděpodobnosti, že lidé – v důsledku hříchu, nevědomosti a lenosti – nikdy nevyužijí všech prostředků nutných k tomu, aby chudí nebyli. Opravdu, lidé se musejí teoreticky i prakticky učit nebýt chudí. Nebylo jim všechno „dáno“ na začátku, protože jejich stav je pro ně výzva, aby se snažili najít si pro sebe lepší cestu. Na tomto světě vsutku musejí něco dělat.

Toto učení se, jak zvýšit „bohatství národů“, je způsob, jak Bůh respektuje důstojnost člověka. Celé dějiny ekonomie se zabývají tímto úsilím. Poslední věcí, kterou chudí chtějí, je žít v chudobě. Aby chudobě unikli, musejí se naučit,

Giotto di Bondone: Vjezd do Jeruzaléma, detail – Ježíš a Zacheus (1306). Foto: Wikimedia Commons

jak nebýt chudí, od bohatých, kteří se to naučili před nimi. Také se musejí poučit o tom, co nefungovalo. Jako u každé jiné lidské schopnosti se lidé musejí naučit nebýt chudí a potom to, co se naučili, uvést do praxe. Slib chudoby je skvělý, ale nebyl míněn pro každého.

Otázka nezní, zda máme být bohatí, či ne, ale co se svým bohatstvím děláme. Slib chudoby je skvělý, ale nebyl míněn pro každého.

Bohatí a chudí

Když čteme napomenutí, že máme pomáhat chudým, předpokládá to, že existují i lidé, kteří chudí nejsou. Kdyby byli chudí všichni a žádný rozdíl by neexistoval, pojem „nebýt chudý“ by příliš nedával smysl. Navíc kdybychom rozdělili všechno, co bohatí mají, jako chudí by skončili všichni. Pro další produkci bohatství potřebujeme dynamický kontext. Důvod, proč jsou chudí chudí, nespočívá ve faktu, že bohatí jsou bohatí. Podle mého chápání se tedy zdálo, že kardinál Sarah má v této věci pro něj netypický zmatek. Za poslední staletí a desetiletí

udělal svět velké pokroky ve všeobecném zmírnění chudoby. Nikdo jiný si nemyslel, že to je špatné.

Většinu chudoby v moderní době v každém případě zavinila vládní či ekologická politika a ideologické domněnky, které omezují růst. Jak řekl Schumacher, víme, jak vyřešit ekonomický problém. Jen jsme ještě nepřišli na to, jak vyřešit problém lidský a politický. Ale ty dvě věci nejsou totéž. Jedna věc je vědět, jak vyprodukovat bohatství, jak říká ekonom John Mueller,³ jiná věc je vědět, co s tím. Existuje mnoho způsobů, jak zajistit, aby lidé zůstali chudí, ale jen jeden obecný způsob, jak zajistit, aby všichni chudí nebyli.

Blahoslavení chudí v duchu

Byl jsem proto připraven napsat kardinálu Sarahovi, že má ve svém jinak pronikavém chápání moderního světa mezeru. I když plně souhlasím jak s tím, že existující chudí mají svou důstojnost, tak s tím, že bohatství má svá nebezpečí, dosud nikdy jsem se nesetkal s návrhem, že bychom chudé měli pro jejich vlastní dobro udržovat v chudobě, a to z pověření samotného Krista. Přečetl jsem si tedy rozhovor dál. A vida, následovala tato pasáž: „Církev nesmí bojovat proti chudobě, ale musí vést boj spíše proti

bídě, zejména bídě materiální a duchovní.“ Náhle bylo zřejmé, že problém je spíše sémantický než reálný. Sarah rozlišuje mezi „bídou“, které se chce zbavit, a „chudobou“, která se od „bídy“ liší. Zastávat se toho, aby každý měl jídlo, příštější, práci, dostatek běžných věcí, tomu se zde říká „chudoba“. Jiní by tutéž věc nazvali „zbavováním se chudoby“ nebo „nulovou chudobou“.

Sarah také připomíná dvě verze blahoslavenství: „Blahoslavení chudí“ a „blahoslavení chudí v duchu“. Mnoho příkladů světců a dalších křesťanů v průběhu staletí dokazuje, že i bohatý člověk může být „chudý“ v duchu. Může svůj majetek velkoryse používat k tomu, aby pomáhal druhým. Z této velkorysosti vzniklo mnoho vzdělávacích, zdravotnických a uměleckých institucí. Socialistické teorie chtějí všechny majetek soustředit v rukách státu, aby této kontrole nic neuniklo. To se stalo v Guineji a kardinál Sarah o tom vypráví jako o zkušenosti, která pro něj byla poučná.

A ještě trochu Aristotela. Ten se domníval, že většina lidí by neměla být příliš bohatá nebo příliš chudá. Toto postavení „střední třídy“ je lepší pro každého – v americké tradici je tento názor důležitý. „Chudé máte mezi sebou stále“ nebyl příkaz, abychom nebyli bohatí nebo abychom se nesnažili zvýšit bohatství pro každého. Ctnostný boháč může udělat mnohé pro ostatní. Ti, kteří více přispívají, si také víc zaslouží. Pokud to nedostanou, ať v podobě majetku nebo ocenění, přestanou se snažit a škodu utrpí nakonec všichni. Ve většině věcí, včetně vytváření bohatství, potřebujeme lidi, kteří jsou lepší než ostatní. Společné dobro je, přesně vzato, dobro, které nastává, když každý dělá, co může. Společné dobro není teorie, jak zařídit, aby si všichni byli „rovni“, takže by vůbec nezáleželo na rozdílech v talentu, energii, dobroťe nebo kázni.

Chudoba a bída

„Syn (Boží) chtěl být chudý, aby nám ukázal nejlepší cestu, po níž se můžeme vrátit k Bohu,“ poznamenává kardinál Sarah. „Program ‚nulové chudoby‘ likviduje a fyzicky ničí sliby řeholníků a kněží.“ Proč by to tak mělo být, je pro mě záhadou. V jednom svém eseji jsem ar-

gumentoval tím, že řeholní sliby nebyly nikdy míněny pro každého. Řeholní život nikdy neznamenal plánovanou „bídu“. Církev po řeholních rádech žádá, aby měly dostatečné prostředky k tomu, aby se postaraly o své členy.

Opět se nám sem plete slovo „bída“. Na uspořádání hospodářských a společenských systémů, v nichž je stejně postaráno o muže a ženy, v nichž je dobře postaráno o mnoho lidí, však není nic špatného.

Ježíš a bohatý mládenec
Foto: <http://catholiceducator.blogspot.cz>

Syn Boží chtěl být chudý, aby nám ukázal nejlepší cestu, po níž se můžeme vrátit k Bohu.

Mnozí lidé jistě chtějí být bohatí, ale většina se spokojí s normálním životem. A bohatí poskytují společnosti cennou službu. Duchovní nebezpečí bohatství je dobře známo, ale řešením není upřít většině lidí způsob života střední třídy.

„Boží Syn miluje chudé; jiní mají v úmyslu je zničit. To je lživá, nerealistická, téměř tyranská utopie!“ Musím se přiznat, že mi tato řeč připadá znepokojivá. Neumím si představit, jak by Kristova láska k chudým byla míněna, kdyby je chtěla udržovat v chudobě. Pravděpodobnější je, že je měla podněcovat, aby chudí nebyli. To byla součást lásky. Avšak když si připomeneme, že sám kar-

dinál Sarah rozlišuje mezi „chudobou“ a „bídou“, vidíme, že ve skutečnosti chce eliminovat „bídu“, kterou by většina z nás nazvala „chudobou“. Když tuto větu čteme takto – „Boží Syn miluje ty, kdo žijí v bídě; jiní mají v úmyslu je zničit“ – vychází nedorozumění najevo. Kristus jistě miluje i ty, kdo žijí v bídě, stejně jako je milujeme my. Nechce však, aby „žili v bídě“, tedy aby „byli chudí“.

„Musíme se vyjadřovat přesně. Jazyk OSN a jejích agentur, které chtějí potlačovat chudobu, již si pletou s bídou, není jazykem Kristovy Církve. Boží Syn nepřišel, aby k chudým mluvil v ideologických heslech. Církev musí tato hesla ze svého vyjadřování vyloučit, protože otupovala a ničila lidi, kteří se snažili ve svém svědomí zůstat svobodní.“ To bylo poslední ostré slovo kardinála Saraha k tématu chudoby.

Zdá se, že se dostáváme k této otázce: Kdo se vyjadřuje „přesně“? Když dojde na otázky života, např. potrat, mnoho agentur OSN skutečně používá ideologická hesla. Avšak myslím, že většina lidí, když uslyší kardinálovo vlastní rozlišení mezi „bídou“ a „chudobou“, řekne, že mluví o tomtéž. Moderní ekonomika a instituce se nesnaží eliminovat nebo zničit lidi, kteří žijí v bídě, neboli chudé. Spíše se snaží zařídit, aby měli dostatek a hojnost statků, s nimiž by mohli vést kulturní a rodinný život, který se jim otevírá a který odpovídá lidské důstojnosti.

P. James V. Schall SJ

<http://www.crisismagazine.com>

Přeložila Lucie Cekotová
(Mezitolulky redakce)

P. James V. Schall SJ,
filosof, spisovatel, působil
jako profesor politologie
na Georgetownské univerzitě

¹ Ernst Friedrich Schumacher (1911–1977) byl britský národohospodář německého původu, konvertita ka katolicismu. Jeho kniha *Malé je milé* vyšla v roce 2000 i v češtině. Pozn. překl.

² Robert Sarah a Nicolas Diat, *Dieu ou rien*, Paris: Fayard, 2015. Česky vyjde v roce 2016 v Kartuziánském nakladatelství. Pozn. překl.

³ John Mueller, *Redeeming Economics*, Wilmington: ISI Books, 2014.

NADVLÁDA A PODVOLENÍ V KOLÍNĚ A V PERSKÉM ZÁLIVU

Co že znamená slovo „islám“? „Pokoj“? Popravdě ne. Kolem roku 2001 si to naprostá většina z nás myslela. Od té doby jsme s výjimkou několika prezidentů a ministrů zahraničí zpravidla zjistili, že ve skutečnosti znamená „podvolení“.

Když křesťané v islámském systému *dhimmi* platili daň zvanou *džizja*, často museli na znamení podvolení pokleknout před místním muslimským hodnostářem. Občas výběrčí daní přidal jako další ponížení ránu do tváře. Odpovídalo to ustanovení koránu, že nemuslimové mají nejen zaplatit daň, ale cítit se při tom „ponížení“ (súra 9:29).

Tolerantní islám?

Islám je velice tolerantní náboženství. Nevyžaduje, abyste k němu konvertovali, pokud se mu podřídíte. Všechno, co žádá, je jen trochu patolízalství. Jste-li tedy křesťan žijící v Osmanské říši, při placení osmdesátiprocentní daně pokleknete, a jste-li námořník námořnictva Spojených států, jehož loď nějak záhadně padla do iránských rukou, pokleknete a budete se omlouvat za své chování, zatímco budete svým vězňům děkovat za jejich „fantastickou“ pohostinnost. Ach ano, a jste-li žena, nemusíte dělat nic jiného než nosit *džiháb* na znamení, že respektujete předpisy islámu a podřizujete se jim.

Můžete si být jisti, že váš ministr zahraničí vás mezitím podpoří tím, že vyjádří svou hlubokou vděčnost za „rychlou a přiměřenou reakci iránských úřadů“. Spolehněte se, že prezident se k incidentu nevyjádří vůbec, neboť s Íránci uzavřel jistou gentlemanskou dohodu, která vyžaduje, aby předstíral, že všechno, co dělají, je skvělé a zároveň přiměřené.

Asi dva týdny před tímto námořním incidentem (k němuž došlo 12. ledna 2016 – pozn. překl.) se oběti jiné formy ponížení stali Němci. Tisícíhlavá skupina Severoafričanů a Arabů na Silvestra sexuálně napadla ženy před hlavním nádra-

žím v Kolíně nad Rýnem. Celkový počet obětí, které byly okradeny nebo sexuálně napadeny, byl kolem šesti set. Mnoho z nich bylo přinuceno proběhnout uličkou svých mučitelů. K podobným událostem došlo té noci přibližně v sedmnácti dalších velkých městech Evropy.

Foto: Flickr, brmurray (CC BY-NC 2.0)

Evropské orgány se víc starají o zachování multikulturní piety než o ochranu obyčejných občanů před zdivočelými islamisty.

V jistém smyslu šlo o logické vyústění neschopnosti Evropy odolávat dalšímu postupu islámu. Evropští představitelé otevřeli hranice, pokladny sociálního zabezpečení i bydlení financované z veřejných zdrojů muslimským imigrantům v počtu značně přesahujícím milion (z nichž sedmdesát procent jsou muži), a to za dobu kratší než jeden rok. Muslimští nájezdníci pocházející z kultur, kde ustupovat je známkou slabosti, dospěli k závěru, že si mohou vzít, co chtějí – blahobyť i ženy.

Krise identity

Kořenem velké části potíží Západu při řešení islámské agrese je masivní krize identity. Západ, který tradiční znaky své identity vyměnil za multikulturalismus, už neví, jak se zachovat, když je ohrožen. Být multikulturní znamená být tolerantní ke každé odlišnosti. Avšak tolerujete-li všechno, nakonec nevydržíte nic.

Stále více se zdá, že občané Západu snesou prostě jakékoli ponížení. Zatímco muslimové v *madrasách* se učí, že jejich kultura a náboženství jsou nadřazené ostatním, západní studenti se dozvídají, že žádná z hodnot Západu nestojí za obranu – včetně tradičního názoru, že ženy je třeba chránit před řádícími muži. Byly doby, kdy jak muži, tak ženy uznávali, že mezi pohlavími existují rozdíly, že jedním z těchto rozdílů je fyzická síla a že v důsledku toho existují okolnosti, kdy je ochrana ženy mužem žádoucí. Poté, co se západní společnosti tohoto „překonaného“ pojetí zbavily, zřejmě se v souladu se správnými multikulturními podmínkami uchýlily k názoru, že lidé se od přirozenosti budou chovat přátelsky. Když tento předpoklad uvedete do praxe, výsledkem samozřejmě budou menší a multikulturně citlivější policejní síly.

Zženštilý Západ

Podle jedné ze zpráv kolínská policie nedokázala události dostat pod kontrolu, protože byla „přetížená“. Jinými slovy, chyběli jim pracovníci, kterých by té zimní noci bylo velice zapotřebí. „Pracovníci“. Zvláštní slovo. Dokonce i dnes by se zdálo divné, kdyby policii chyběly „pracovnice“, ačkoli policejní jednotky složené výhradně z mužů jsou záležitostí minulosti. Ženy mají mnoho různých

schopností, ale dosud rozumíme tomu, že „pracovníci“ a „pracovnice“ nejsou tak úplně totéž.

V každém případě kolínské policii chyběli pracovníci v obou významech. Té konkrétní noci chyběli čistě početně, ale i kdyby jich tam byl plný stav, zdá se, že jim scházela instinktivní mužská reakce, která se kdysi od civilizovaných mužů očekávala. Jak jsem napsal jinde, „multikulturní kodex chování v zásadě vede ke zženštilosti. Je to důsledek vyřazení normální mužské reakce přijít na pomoc těm, kdo jsou v ohrožení.“

Většinou pokojné oslavy

V případě kolínské policie a dalších státních orgánů tato nedostatečná reakce zahrnovala skutečnost, že nepředpokládaly, že pro německé ženy bude představovat zvýšené riziko, objeví-li se na scéně miliónová armáda mužů, kteří právě přišli z misogynních kultur. Problém je v tom, že evropské orgány se víc starají o zachování multikulturní piety než o ochranu obyčejných občanů před zdivočelými islamisty. Proto v původní zprávě policie o událostech toho večera čteme: „Veselá nálada – většinou pokojné oslavy“. Ano, „většinou pokojné“, nepočítáte-li tisíce muslimských útočníků před hlavním nádražím a katedrálou.

Každý, kdo sleduje podivné události v Evropě, ví, že nejvyšší prioritou úřadů je chránit citlivost čerstvých přistěhovalců před vzednutím „islamofobie“. Pokud jde o obyčejné lidi, od těch se očekává, že udělají maximum pro to, aby pochopili jinou kulturu a přizpůsobili se. Jestliže protestují, tresty mohou být přísné. Když byl ve Velké Británii uvězněn vůdce anglického protidžihádistického hnutí Tommy Robinson, bylo to za strašlivý zločin, že na žádosti o hypotéku přecenil své příjmy. Ve vězení ho uvrhli na celou s několika muslimy, kteří

Policie a politici umějí být značně tvrdí při prosazování multikulturních pravidel, ale jejich tvrdost slouží věci kulturní tuposti.

ho brutálně zbili – přičemž bachaři dobře věděli, že k tomu dojde.

Ve službě politické korektnosti

U kolínské policie jistě je pár tvrdých chlápků, jenže jejich tvrdost slouží politické korektnosti. Když týden po silvestrovských událostech uspořádala protestní pochod proti útokům protimigrantská skupina PEGIDA, rozehnala

Co Západ chápe jako známky tolerance a citlivosti, to je pro muslimy projevem podvolení a potvrzením nadřazenosti jejich kultury.

Zahalený kříž jako symbol doby postní
Foto: Flickr, DoppioM (CC BY-NC-ND 2.0)

demonstraci mohutná síla těžkooděnců kolínské policie pomocí vodních děl a slzného plynu. Lidé z PEGIDY jsou na podobné zacházení zvyklí. Němečtí politici i tisk je opakovaně napadají jako „extremisty“, „xenofoby“, „rasisty“ a „nacisty“. Také německá policie je při několika příležitostech ponechala na milost brutálním a obvykle mnohem početnějším levičáckým nebo „profašistickým“ gangům.

Policie a politici umějí být značně tvrdí při prosazování multikulturních pravidel, ale jejich tvrdost slouží věci kulturní

tuposti. To proto, že multikulturalismus je v podstatě proces, při němž se kulturně zmatená společnost vzdává kultuře sebevědomější a agresivnější. Současný konflikt mezi islámem a Západem můžete nazvat „střetem civilizací“, je to ale stejné jako nazvat „střetem“ setkání sadisty a masochisty. Jak jsem napsal před několika lety: „Je obtížné si představit katastrofičtější kombinaci, než je to, že se na světové scéně současně objeví zuřivě zanicená ideologie rozhodnutá dobýt Západ a jiná, nebezpečně naivní ideologie toužící rozložit ho zevnitř.“

Vstřícnost islamisty nepřesvědčí

Co Západ chápe jako známky tolerance a citlivosti, to je pro muslimy projevem podvolení, ale také potvrzením jejich přesvědčení, že jejich kultura je skutečně nadřazená ostatním. Ústupky Západu nepřinesou větší respekt muslimského světa, ale ještě podpoří nábor džhádistů. Když se námořní posádka v Perském zálivu vzdala, jeden iránský velitel poznamenal: „Na vlastní oči jsem viděl slabost, zbabělost a strach amerických vojáků... Americká armáda má nejlepší výcvik a nejdokonalejší zbraně na světě, ale nemají sílu postavit se [Íránské revoluční] gardě pro slabost víry a přesvědčení.

Vstřícná gesta islamisty nepřesvědčí o tom, že jsme obdivuhodní, ale o tom, že mají vítězství na dosah. Dokud západní představitelé lépe nepochopí realitu islámu, budou i nadále vlastní občany vystavovat jednomu ponižení za druhým. Jediná útěcha je, že se za nějakou dobu možná naučí vyrovnat se s postavením *džhimí*. Až budou klečet, aby zaplatili *džizju*, dost možná při tom budou vyjadřovat vděk za „skvělé“ a „přiměřené“ chování svých pánů.

William Kilpatrick

<http://www.crisismagazine.com>

Přeložila Lucie Cekotová

(Mezilitulky redakce)

William Kilpatrick,
psycholog, pedagog,
publicista, dříve profesor
na Boston College

NA ČEM SE ČEŠI SHODNOU

Ve sporech o islamizaci Evropy je mocným, ne-li hlavním argumentem zacházení se ženami. Knihy líčící nedůstojné postavení žen v islámských společnostech dnes už vycházejí po kilech, ať jsou autorky sekulární ateistky, nebo věřící křesťanky. Ze sekulární strany zaznívají výčitky adresované náboženství obecně, věřící křesťané ale také podléhají představě, že to „dříve tak chodilo“ a že mezi křesťanstvím a islámem nebyl valný rozdíl.

To, že křesťanství je jiné a že mělo pro postavení žen zcela zásadní význam, se slyší nerado. Přesto ale historie evropského raného středověku vypovídá něco jiného. „Studujeme-li dějiny Západu,“ píše francouzská historička Regino Pernoudová, „s údivem zjišťujeme, do jaké míry byly až do pátého století záležitosti mužů.“ Jedním ze zlomových bodů evropských dějin byl rok 496, kdy přijal křest franský král Chlodvík. Dějepisci se shodují v tom, že nejdůležitější úlohu v tomto jeho kroku hrála jeho manželka Klotilda. U Germánů bylo tehdy běžnější křesťanství v ariánské formě, ale Klotilda byla katolička a věřila podle nicejského kréda v *soupodstatnost* Krista s Otcem. Proto Chlodvík v krajní nouzi (v bitvě proti Alemanům) vzýval o pomoc „Klotildina Boha“.

To je samozřejmě událost z dějin Francie, této „první dcery Církve“. Ale i u nás máme podobnou ženskou postavu – svatou Ludmilu, manželku Bořivoje I., která měla zásadní podíl na christianizaci Čech.

Josef Mathauer: Kněžna Drahomíra, kníže Václav a Ludmila. Foto: Wikipedia

Civilizační vzestup Evropy je spjat se vstupem žen do dějin a s jejich podílem na christianizaci.

„Civilizační vzestup byl tedy spjat se dvěma skutečnostmi: se vstupem žen do dějin zároveň s šířením křesťanské víry a současně s jejich horlivou snahou, aby tato víra zapustila kořeny,“ píše opět Pernoudová. V Německu se tou dobou staly pomocnicemi svatého Bonifáce ře-

holnice, v Rusku přijala křest jako první kyjevská kněžna Olga, na obrácení Pobaltí měla pak vliv svatá Hedvika. Církev také už v raném středověku stavěla na oltář nejen světce, ale také světice.

Jak to souvisí s naším tématem? Vazba náboženství na kulturu a vzdělání samozřejmě podmiňovala i činnost žen: řeholnice četly a především opisovaly: z jejich rukou vyšly např. žaltáře, evangeliáře a knihy hodinek, zdobené iluminacemi. Ženy vedly i klášterní školy, a to i chlapecké.

Přesto se však Češi shodnou na tom, že upozadování žen po muslimském způsobu by nás „zavedlo do středověku“. Slyšíme to snad v každém televizním pořadu na uprchlická témata. Představa, že křesťanský středověk byl dobou nevzdělanosti a pověr, je stále velmi rozšířená. To vede nejen k odporu vůči křesťanskému náboženství, ale i k nenávisti vůči vlastní minulosti. Zaostalost a barbarství není charakteristikou středověku, ale spíše některých pozdějších období.

Michaela Freiová

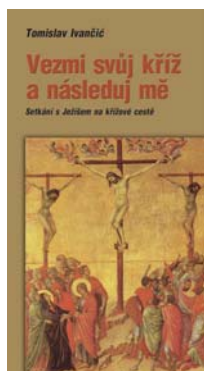
Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999

on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Tomislav Ivančić: Vezmi svůj kříž a následuj mě

Setkání s Ježíšem na křížové cestě. Přijetí utrpení, bolesti, smrti, nemoci a hříchu je cestou osvobození od utrpení, nemoci a zla. Brož., barevné, 40 str., 69 Kč

Mariusz Krawiec SSP: Křížová cesta za duchovní uzdravení

Každé zastavení obsahuje zamyšlení a prosbu za uzdravující milost pro jednotlivé oblasti naší duše i našeho těla. Brož., barevné, 64 str., 69 Kč

Křížová cesta s papežem Františkem

Křížová cesta je sestavena z vybraných pasáží z exhortace *Evangelii gaudium* a promluv, které kardinál Bergoglio pronesl ještě v době svého působení v diecézi Buenos Aires. Brož., 40 str., 68 Kč

CO JE TO RODINA?

Z knihy francouzského filosofa Fabrice Hadjadja (5. díl)

Řekněme to jednoduše: *narození nemůže být výsledkem žádného výpočtu*. Nikdo nemůže poctivě sám sobě říci: „Ano, jsem připraven, jsem dostatečně zralý, dostatečně kompetentní mít dítě, dokonale vím, jak třeba postupovat, abych z něj učinil dospělého člověka, a mám svatosvaté právo přivést jej na svět a být jeho učitelem.“ Jak by nám ostatně mohlo patřit právo mít a vychovávat dítě, když jsme sami tak nepatrní a nevíme o tajemství života nic moc?

Nejde tedy o právo, nýbrž o fakt. Dítě *přichází* jako přirozený dar, za který nikdy nejsme dostatečně vděční. *Je přebytkem lásky mezi pohlavími, nikoli výsledkem předsevzetí*. Žádná lidská, technická či morální jistota zákonitě nemůže stát u jeho zrodu. Kdyby se přítomnost dítěte odvozovala z naší kompetence, pak bychom nad ní panovali absolutně, byla by kolečkem nějakého mechanismu, vývojovou etapou, a nikoli životní událostí, která má začátek a vždycky nás přesahuje. Když nějaký potomek křikne na svoje rodiče: „Já jsem si svoje narození nevybral,“ mohou mu rodiče tuto zdvořilost vždycky oplatit: „My také ne, bylo nám dáno a snažíme se svoje překvapení obracet ve vděčnost.“

Nikdo nemá kvalifikaci na to, aby měl dítě. Naše kvalifikace by nás tlačily spíše k tomu, abychom jej neměli, podněcovaly by nás spíše k opatrnosti, abychom si ušetřili nevyhnutelná dramata. Existuje však pohlavní styk. Existuje překypující štědrost, která námi prostupuje (lze docela dobře říci, že skrze nás vede, protože v samotném pohlavním styku není zamýšlena), a tato štědrost působící v širém světě plodí skrze ženské útroby generace.

Tento tok generací či posloupnost pokolení tvoří jakýsi dějinný základ vyznačující se tím, že není ani smluvním ujednáním, ani transakcí. Je to *obdarování bez reciprocity*. To, co rodiče, stržení životem, dávají dítěti, nečiní jako svrchovaní dárci, nejsou absolutními původci

tohoto daru. A dítě to evidentně nemá jak vynahradit, ba ani nemůže. Nemusí hradit plínky, krém proti erytému za dečku, plyšáka, nočníček, omalovánky, školné apod. Nemá rodičům co vrátet, kromě úcty. Nic jim totiž nedluží, protože s nimi *neuzavřelo smlouvu* na svoje narození. Pokud něco dluží, tak jediné účast, sdílenou společně s dalším ne-

Foto: Flickr, limaoscarjuliet (CC BY 2.0)

Rodina je vždycky tak trochu láskou starého tulpase a mladého hňupa, a proto je tak podivuhodná a proto je školou dobročinné lásky.

vděčníkem, na oně překypující štědrosti, a uznání, že čas – ať to stojí co to stojí či chtě nechtě – je *děním*, které překračuje naše perspektivy, včetně těch revolučních; že dar předchází obchod a umožňuje ho, že tržní logistika je druhotná a závisí na logice nabídky. Zdůrazňuji nabídky, která není dobrovolná či mravní, ale která se vymáhá na našem semeni a potom se přijímá osobně. (S vědecko-technicky vyprodukovaným divem tomu tak není, protože v takovém případě – jako u každého produktu – existuje právo žádat návrat investic.)

Nyní se můžeme opět vrátit k oněm třem prvkům, o kterých byla řeč výše, tedy lásce, výchově a svobodě, a podívat se, jak se utvářejí v lůně rodiny z hlediska onoho obdarování, které ji prostupuje.

První specifičnost: *rodinná láska je ve své podstatě láskou bez preferencí*. Nevyplývá z volby, ani z vyrovnání. Platí to zejména pro vztah mezi rodiči a dětmi (třebaže po určitém čase platí také pro vztah mezi rodiči, poněvadž manželka pak už není zcela přesně ta, která dala svolení ve chvíli svatby). Láska rodičů a dětí se zakládá na synovství samém, a nikoli na zvolených afinitách. Velmi dobře je to patrné, když otec je čtenářem Tita Livie, zatímco syn se věnuje počítačovým hrám. Nikdy by nepomysleli, že se ocitnou ve stejném obýváku. Nikdy by nezaložili společný klub. Rodina je však opakem výběrového či vybraného klubu. Pokrevní svazky v rodině lámou stranické okovy i řetízky vrtochů.

Syn je vždycky takový, jakým jej rodiče nechtěli, ale právě takového jej milují a bezpodmínečně přijímají. Rodiče jsou vždycky takoví, že by před nimi děti dali raději přednost filmovým hrdinům, např. Charlesi Ingallsovi anebo Yodovi, ale milují je také navzdory všemu takové, jakými jsou, tedy tou *konstitutivní* láskou, která předcházela vědomí, jež mají sami o sobě, a proto ctí rodiče bezpodmínečně takové, jakými jsou.

Rodina je vždycky tak trochu láskou starého tulpase a mladého hňupa, a proto je tak podivuhodná a proto je školou dobročinné lásky. Dobročinnost je nadpřirozená láska k bližnímu, kterého jsme si nevybrali a který nám na první pohled nemusí být sympatický. A prvními bližními, které jsme si nevybrali my a nezřídka je těžko snášíme, jsou naši pokrevní příbuzní, kteří jsou nám dáni přirozeně.

Fabrice Hadjadj
Z italského vydání *Ma che cos'è una famiglia?*, Ares, Milano 2015
přeložil Milan Glaser SJ
Radio Vaticana

Jak to vidí Angela Pellicciari

Víra v republiku vede do zednářské lóže

V zemi, kde platí víra v zednářskou laickost, v zemi, která tvrdí, že síla její identity a její duše spočívá v pohrdání katolickou církví a jejím potíráním, je také nemožné čelit islámu.

Na internetovém portálu youtube lze od 9. května roku 2014 zhlédnout krátký rozhovor s francouzským prezidentem Françoisem Hollandem, který říká: „Pokud se věří v republiku, jako je tomu v mém případě, přijde chvíle, kdy je třeba přejít do zednářské lóže.“

Pobývám ve Francii v jednom z kněžských seminářů, kde učím církevní dějiny. Ráno jezdím autem a přitom poslouchám rádio. 7. prosince se objevila zpráva o vítězství Národní fronty Marie Le Penové a jeden z komentátorů sebevědomě prohlásil, že jsou ohroženy republika a demokracie. Kvůli tomuto „ohrožení“ se někteří socialističtí kandidáti obrátili na Sarkozyho pravici s výzvou spojit síly proti těmto antirepublikánům.

V jakém smyslu je možné tvrdit, že jsou antidemokratické a antirepublikánské volby, ve kterých žádná strana nezpochybňuje republiku ani demokracii, ptám se? Pro pochopení je třeba slyšet zmíněný výrok Françoise Hollanda. V zemi, kde platí víra v zednářskou laickost, v zemi, která tvrdí, že síla její identity a její duše spočívá v pohrdání katolickou církví a jejím potíráním, je také nemožné čelit islámu.

Součástí dějin Francie je náchylnost promítat paralyzující nesnáze národního života ven. V těchto dnech se dějiny opakují. Navzdory siláckým prohlášením na adresu islámu a poddanosti, do níž uvrhuje nemuslimy, jež byly od Francouzů slyšet během jejich intervence v Libyi, je dnešní situace jiná. Zápas byl však prohrán dříve než začal, neboť v posledních desetiletích (a v jistém smyslu posledních staletích) si Francouzi zvykli tolerovat (či respektovat, jak říkají) jakoukoli inzultaci nejen katolické víry, ale i zdravého rozumu. Na vysvětlenou toho, co říkám, přináším několik faktů, o nichž mi vyprávěli seminaristé a kněží, s nimiž jsem během svého pobytu byla v kontaktu. Minulý

týden v La Seyne sur Mer, v samotném středu jednoho městečka v Provence poblíž Toulon, v půl šesté ráno jakýsi Alžířan před místním kostelem rozbíjel nohy soše Panny Marie, aniž by přítomní něco namítali. Podobně minulý týden v Montpellier v jedenáct večer dva seminaristé cestující autem překvapili tři nezletilé muslimy, jak házejí kameny do lamp veřejného osvětlení. Vyzvali je tedy, aby přestali, ale sami byli napadeni kameny, kterými jim dotyční mladiství rozbili přední sklo. Epizodu ohlásili na policii, ale nezletilci jsou beztrestní, což znemožňuje obranu veřejného pořádku, jakož i respekt vůči soukromému a veřejnému majetku, třebaže identita nezletilců byla známá stejně jako jejich sklon k výtržnictví.

V Marseille jeden sakristán překvapil uvnitř kostela jakýsi nahý pár chystající se k milostnému aktu. Ani náznak nějakého studu či rozpaků s výjimkou zjevného znechucení z toho, že jim to někdo znemožnil. Farář z Toulon zabránil jednomu Alžířci, aby se v kostele vymočil. Den po listopadových útocích v Paříži například v muslimských čtvrtích města Beziérs oslavovali toto krveprolití až do hluboké noci. To jsou drobné události, ke kterým došlo a s nimiž jsem měla možnost se seznámit, ale lze se domýšlet, kolik podobných se stalo jinde. Toto trvalé zastrašování, ve kterém žije nemuslimská populace, a tato tolerance neomalenosti,

vybudovaná na mýtu multikulturalismu a republikánské laickosti, jsou umožněny dlouhodobým systematickým znevažováním katolických dějin Francie, a to všude, počínaje základní školou. Ve čtvrtích, kde muslimská populace převládá, se škola vysmívá katolické tradici například pořádáním karnevalu na Velký pátek.

Výsledkem této nenávisti k Církvi je formace muslimských enkláv, ze kterých se během desetiletí staly malé státy ve státě, které mají pochopitelně tendenci vycházet ze svých ghett a dobývat prostor celého města. Celého státu. Stejně tak tomu bylo v době šíření kalvínského kréda. Násilím, zastrašováním a pleněním za pomoci „mezinárodního protestantismu“, dokázali hugenoti na francouzském území vybudovat síť měst řízených osvicenými kalvinisty s vyhlídkou, že postupně transformují v duchu reformace celou Francii. Islám se pirátskými nájezdy opakovaně pokoušel obsadit Provence v době, kdy se tam šířila hereze a násilí katarů, avšak tehdy a stejně tak v době hugenotů dokázala Francie navzdory všemu svoje dějiny a svoji katolickou duši ubránit. Zmíněný Hollandův výrok i faktická situace dneška ukazují, že víra v republiku zednářských lóží nepřináší Francouzům nic. Ztrácejí však svoji duši.

Angela Pellicciari

Přeložil P. Milan Glaser SJ

Radio Vaticana

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplať.

Letem světem

„Člověk, který jde ke kořenům, je trapný radikalista, člověk, který půjde k základům, aby na nich začal znova stavět, je trapný fundamentalista, protože nám se podařilo zkazit řeč a v tu chvíli nemůžeme nic. Operujeme s pojmy a nikdo neví, co znamenají. Nějak se tomu dneska rozumí. Ale on je to všechno blábol,“ prohlásil prof. P. Piřha pro DVTV. Celý ten asi dvacetiminutový rozhovor stojí za zhlédnutí, tak si ho na internetu najdete a poslechněte.

Bývalá ministryně spravedlnosti, právnička Daniela Kovářová, publikovala rozhovor, v němž řekla: „Rodina v krizi není, jen se proměnila. Zbožšťujeme dítě. Ženám jsme namluvili, že mají stejná práva jako muži, ale ona to není pravda.“ A samozřejmě si tím hodně naběhla. Reakce byly rozdílné, pochvalných bylo méně. Ale vlastně má velmi správné postřehy, když říká, že „učíme ženy, že nemají pečovat o muže, a tak to nedělají, a muži proto od nich odcházejí. Ženy přestávají být pro muže svůdkyněmi a strážkyněmi rodinného krbu, a tak muži nevidí důvod, proč by vstupovali do manželství. Učíme ženy, že když se jim něco v partnerství nelíbí, že mohou sebrat děti a odejít. A ony se pak diví, že jsou na děti samy a že je musí žít. To všechno spolu souvisí, protože je to právě žena, na které spočívá odpovědnost za teplo domova. A když jí namluvíme, že nemusí žádné teplo vytvářet, ale naopak

že při prvním problému má právo rodinu opustit, pak se nemůžeme divit, že se tolik vztahů rozpadá. A matky malých dětí si neuvědomují, že stejně jako před dvěma sty lety potřebují muže, jinak budou s dětmi živořit. A my se pak divíme, že je tolik neúplných rodin. **Druhým problémem souvisejícím s emancipací je nezáměr mužů o sňatky. Ženy se stále touží vdávat – přesvědčují mě o tom moje student-**

Koláž: mimi

ky na vysoké škole, ale muži o sňatky pochopitelně nestojí. A tak ženám, chtějí-li muže a později děti, nezbyvá než souhlasit s nesezdaným soužitím, které je pro ně obrovsky nevýhodné. Takže bez ohledu na velkolepé řeči o rovnosti ženy a muži rovni ve vztazích nejsou, nebyly a nikdy nebudou.“

Strana Zelených spolu s SNK ED a KDU-ČSL se dohodla na koalici pro letošní krajské volby. Není to poprvé, co se

lidovci šikují se Zelenými, ale je to pořád stejně smutný příběh. Volit takovou koalici je prostě nemožné, ba dokonce hříšné. Zelení a jejich ideologie bude u nás na vzestupu, po jejich lednovém sjezdu si zvolili za **předsedu levicového radikála Matěje Stropnického**. Slovy „Ukažme, že my jsme hnutí“ zakončil svůj kandidátský projev. Ale kdo jsou v rámci celoevropského prostoru Zelení? V něčem je jejich počínání úsměvné (*vůdce Zelených Fritz Kuhn nyní chce, aby o víkendech bylo zakázáno jezdit auty*), v něčem ale nebezpečné, namířené přímo proti člověku a řádu stvoření (*straník Zelených Hans-Christian Ströbele říká: chceme sex mezi sourozenci a dalšími blízkými příbuznými povolit a požadujeme skoncovat s incestními zákony. Tohle je izolovaný relikv davných časů, kdy i cizoložství bylo trestné, s čímž už jsme rovněž skoncovali*). Ale pro varování stačí i program Zelených do voleb 2016 – děti ve školkách se zákonem nárokem od jednoho roku věku, tzv. vyšší ochrana práv dětí (např. zákaz fyzických trestů), za kterou ale můžeme číst jen **snahu o vyšší kontrolu rodin státem a sociálními pracovníky**, daňové úlevy namířené do zařízení pro odložené děti pracujících rodičů místo daňových úlev pro rodiny, kde rodiče zůstávají s dětmi doma, aby jim poskytli co nejlepší zázemí pro jejich harmonický osobnostní rozvoj.

-zd-

7. 2.	Ne	5. neděle v mezidobí Iz 6,1–2a.3–8, Žl 138, I Kor 15,1–11, Lk 5,1–11
8. 2.	Po	sv. Jeroným Emiliani, kněz, sv. Josefína Bakhita, panna I Král 8,1–7.9–13, Žl 132, Mk 6,53–56
9. 2.	Út	sv. Apollonie, panna a mučednice I Král 8,22–23.27–30, Žl 84, Mk 7,1–13
10. 2.	St	Popeleční středa (Den přísného postu) Jl 2,12–18, Žl 51, 2 Kor 5,20 – 6,2, Mt 6,1–6.16–18
11. 2.	Čt	Panna Maria Lurdská (Světový den nemocných) Dt 30,15–20, Žl 1, Lk 9,22–25
12. 2.	Pá	sv. Benedikt Aniánský, opat Iz 58,1–9a, Žl 51, Mt 9,14–15
13. 2.	So	bl. Jordán Saský, kněz OP Iz 58,9b–14, Žl 86, Lk 5,27–32

14. 2.	Ne	1. neděle postní Dt 26,4–10, Žl 91, Řím 10,8–13, Lk 4,1–13
15. 2.	Po	sv. Jiřina, řeholnice Lv 19,1–2.11–18, Žl 19, Mt 25,31–46
16. 2.	Út	sv. Juliána, panna a mučednice Iz 55,10–11, Žl 34, Mt 6,7–15
17. 2.	St	sv. Alexius a druhové, řeholníci Jon 3,1–10, Žl 51, Lk 11,29–32
18. 2.	Čt	sv. Simeon, biskup a mučedník Est 14,17n.p-aa-bb-gg-hh, Žl 138, Mt 7,7–12
19. 2.	Pá	bl. Godšalk, opat Ez 18,21–28, Žl 130, Mt 5,20–26
20. 2.	So	sv. Eucherius, biskup OSB Dt 26,16–19, Žl 119, Mt 5,43–48

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.